

Toelichting definitief macrobudget 2024

Deze toelichting biedt inzicht in de vaststelling van het definitief macrobudget 2024 op grond van artikel 69, eerste lid, van de Participatiewet (Pw).

Het definitief macrobudget 2024 is € 381,7 miljoen hoger dan het voorlopig macrobudget 2024 en € 682,1 miljoen hoger dan het definitief macrobudget 2023. De bijstelling ten opzichte van het voorlopig macrobudget is een saldo van positieve en negatieve mutaties en is het resultaat van de verwerking van de realisatiecijfers (volume en prijs) over 2023, nieuwe inzichten in de conjunctuur, effecten van Rijksbeleid en de loon- en prijsbijstelling.

Budgettaire mutaties 2024

Tabel 1 geeft de omvang per deelbudget weer van het macrobudget 2024 voor respectievelijk het voorlopig, nader voorlopig en definitief budget. Ook het verschil tussen het voorlopig budget 2024 en het definitief budget 2024 wordt in de tabel weergegeven. Aansluitend volgt een nadere toelichting op de bijstellingen in 2024 voor de verschillende deelbudgetten van het macrobudget.

Tabel 1. Macrobudget Participatiewetuitkeringen – Voorlopig, nader voorlopig en definitief budget 2024 (in miljoenen euro's)

Deelbudget	Voorlopig (A)	Nader voorlopig (B)	Definitief (C)	Vershil (D = C - A)
I. Budget bijstandsuitkeringen	6.451,4	6.360,6	6.825	373,6
Bijstand	6.159,4	6.104,0	6.551,1	391,7
IOAW	209,9	198,4	211,7	1,8
IOAZ	31,1	29,2	31,2	0,1
Bbz	50,9	29,1	31,0	-19,9
II. LKS-budget	507,1	476,2	515,1	8,1
Totaal macrobudget	6.958,5	6.836,9	7.340,2	381,7
Waarvan uitname voor vangnetuitkering	8,5	8,5	8,5	-0,0
Totaal te verdelen macrobudget	6.949,9	6.828,3	7.331,7	381,8

Deelbudget algemene bijstand

Tabel 2 geeft een uitsplitsing van de wijzigingen in de raming tussen het voorlopig en het definitief bijstandsbudget 2024. Deze zijn in tabel 2 onderverdeeld naar conjunctuur, realisatie, rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. Het budget is samengesteld uit het geraamde gemiddelde volume en de gemiddelde prijs. Tabellen 2a en 2b geven de bijstellingen voor deze componenten afzonderlijk weer. Per saldo is het definitief bijstandsbudget met € 391,7 miljoen naar boven bijgesteld.

Tabel 2. Uitgaven en mutaties algemene bijstand 2024 (in miljoenen euro's)

Voorlopig budget bijstand	6.159,4
Conjunctuur	-37,7
Realisaties 2023	-20,5
Effecten Rijksbeleid	30,1
Loon- en prijsbijstelling	419,8
<i>Totaal mutaties</i>	<i>391,7</i>
Definitief budget bijstand	6.551,1

Tabel 2a. Raming volumemutaties algemene bijstand 2024 (in aantallen)

Voorlopig volume bijstand	353.294
A. Effecten conjunctuur	-2.159
B. Effecten realisaties 2023	-1.700
C. Effecten Rijksbeleid	1.725
<i>Totaal mutaties</i>	<i>-2.134</i>
Definitief volume bijstand	351.160

Tabel 2b. Raming gemiddelde prijsmutaties algemene bijstand 2024 (in euro's)

Voorlopige prijs bijstand	17.434
A. Effecten realisaties 2023	26
B. Effecten Rijksbeleid	0
C. Effecten aanpassing loon-, prijs- en ongevoeligheid	1.195
<i>Totaal mutaties</i>	<i>1.221</i>
Definitieve prijs bijstand	18.656

Toelichting tabellen:**A. Conjunctuur**

Het macrobudget 2024 is op basis van de conjunctuur met € 37,7 miljoen naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling bestaat uit een bijstelling als gevolg van de nieuwe werkloosheidsraming van het CPB (- € 56,1 miljoen) en de 50%-doorwerking van de ramingsfout uit 2023 (+ € 18,4 miljoen).

Nieuwe werkloosheidsraming CPB: Omdat het CPB nu voor 2024 een minder grote toename in de werkloosheid voorspelt, wordt er voor 2024 een kleinere stijging in het bijstandsvolume voorspeld. Als gevolg van de bijstelling in de werkloosheidsverwachtingen, is de bijstandsraming met € 56,1 miljoen naar beneden bijgesteld.

50% doorwerking ramingsfout 2023: het gerealiseerde volume in 2023 is hoger uitgevallen dan de CPB-bijstandsraming voor 2023. Deze ramingsfout voor 2023 werkt voor 50% door in het budget voor het volgende jaar. Dit leidt tot een opwaartse bijstelling van € 18,4 miljoen in het macrobudget 2024.

B. Realisaties

Gedurende 2024 zijn de realisatiecijfers over uitvoeringsjaar 2023 bekend geworden. Het verwerken van de uiteindelijke volumerealisaties van 2023 van het CBS heeft een neerwaarts effect van € 29,6 miljoen op de uitgaven. De verwerking van de definitieve uitgavencijfers van gemeenten over het jaar 2023 (SiSa) leidt tot een opwaartse bijstelling van € 9,1 miljoen via een correctie op de prijs. In totaal zorgt de verwerking van de realisaties 2023 voor een neerwaartse bijstelling van € 20,5 miljoen in 2024.

C. Effecten Rijksbeleid

Doordat de banenafsprake landelijk niet is gehaald in 2023 vervalt een deel van de eerder ingeboekte besparing op de bijstand. Dit leidt tot een opwaartse bijstelling van € 30,1 miljoen.

D. Loon- en prijsbijstelling

Met de loon- en prijsbijstelling wordt het macrobudget op het prijspeil van het desbetreffende jaar gebracht. Dit leidt tot een verhoging van de gemiddelde prijs per uitkering van € 1.195 per jaar. Hierdoor stijgt het bijstandsbudget in 2024 met € 419,8 miljoen.

Budget loonkostensubsidie

Het budget voor loonkostensubsidie bedraagt € 515,1 miljoen. Dit is opgebouwd uit een geraamd volume van 42.200 loonkostensubsidies en een geraamde gemiddelde prijs van € 12.207. In tabel 3 wordt de totale budgettaire mutatie uitgesplitst naar volume en prijs.

Door de verwerking van volumerealisaties 2023 is het verwachte volume naar beneden bijgesteld (- € 17,7 miljoen). Door verwerking van de uitgavenrealisaties 2023 is de prijs naar beneden bijgesteld (- € 7,4 miljoen) en vanwege de loon- en prijsbijstelling is de prijs naar boven bijgesteld (+ € 33,2 miljoen). Per saldo wordt het budget voor loonkostensubsidies met € 8,1 miljoen naar boven bijgesteld.

Overige deelbudgetten

Hieronder worden de mutaties in de overige deelbudgetten van het macrobudget toegelicht. Tabel 1 (zie pagina 1) geeft de budgettaire mutaties weer, tabel 3 splitst deze uit naar volume en prijs.

De **IOAW** is per saldo met € 1,8 miljoen naar boven bijgesteld ten opzichte van het voorlopig budget 2024. Dat is het saldo van een neerwaartse bijstelling vanwege de verwerking van volumerealisaties voor 2023 (- € 1,8 miljoen), de verwerking van de uitgavenrealisaties uit SiSa (- € 2,6 miljoen), een opwaartse bijstelling vanwege de loon- en prijsbijstelling (+ € 13,3 miljoen) en een neerwaartse bijstelling vanwege de vertraagde doorstroom vanuit de WW (- € 7,1 miljoen).

De **IOAZ** is per saldo met € 0,1 miljoen opwaarts bijgesteld in 2024. Dat is het gevolg van verwerking van de volumerealisaties voor 2023 (- € 1,7 miljoen), de uitgavenrealisaties (- € 0,2 miljoen) en de loon- en prijsbestelling (+ € 2 miljoen).

Het **Bbz** (levensonderhoud zelfstandigen) is in 2024 naar beneden bijgesteld met € 19,9 miljoen. De definitieve volumerealisaties van 2023 leiden tot lagere verwachte Bbz-uitgaven van - € 16,2 miljoen in 2024. Bovendien zorgt de verwerking van de definitieve prijsrealisaties 2023 voor een neerwaartse bijstelling van € 5,7 miljoen en zorgt de loon- en prijsbijstelling voor een opwaartse bijstelling van € 2 miljoen.

Tabel 3. Overige deelbudgetten 2024 naar volume en prijs

Deelbudget	Voorlopig budget		Definitief budget		Vershil	
	<i>Volume</i>	<i>Prijs (€)</i>	<i>Volume</i>	<i>Prijs (€)</i>	<i>Volume</i>	<i>Prijs (€)</i>
IOAW	12.130	17.304	11.611	18.229	-519	925
IOAZ	1.676	18.553	1.583	19.689	-92	1.136
Bbz (levensonderhoud)	2.830	18.000	1.930	16.086	-900	-1.914
LKS	43.779	11.583	42.200	12.207	-1.580	625